

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-2S/264/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022201448
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Machová, Ph.D.
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:1022201448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Machovej, Ph.D. (spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Lukáša Galla a JUDr. Natálie Stahovcovej, v právnej veci žalobcu: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpeného: Mgr. Alexandra Para, advokátka, so sídlom Gagarinova 10A, 821 05 Bratislava, IČO: 53 213 815, zapísaná v zozname SAK pod č. 8053, proti žalovanému: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 65 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Ei 243/22/1000-3 zo dňa 08.08.2022, takto

rozhodol:

- I. Správny súd žalobu **z a m i e t a** .
- II. Žalovanému súd právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody napadnutého rozhodnutia

1. Žalobca žiadosťou zo dňa 28.06.2022 (ďalej len „žiadost“) doručenu na Krajskú prokuratúru v Bratislave požadoval sprístupnenie informácií, a to (i) umožnenie nahliadnutia do dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava sp. zn. 1Kn 364/21/1100 podľa § 69 ods. 1 Trestného poriadku, alternatívne (ii) zaslanie kópie spisového prehľadu (obsahu) dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava, spolu s uznesením o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a uznesením o zastavení trestného stíhania podľa § 215 Trestného poriadku.

2. Krajská prokuratúra Bratislava (ďalej len „prvostupňový orgán“) svojím rozhodnutím č. Ei 32/22/1100-4 zo dňa 06.07.2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), vydaným s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v relevantnom znení (ďalej len „zákon o slobode informácií“) nevyhovela žiadosti žalobcu, ktorou požadoval sprístupnenie informácií, a to nahliadnutie do dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava sp. zn. 1Kn 364/21/1100, eventuálne zaslanie kópie spisového prehľadu dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava, uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a uznesenia o zastavení trestného stíhania podľa § 215 Trestného poriadku vo veci vedenej na Prezídium policajného zboru SR, Národnej kriminálnej agentúre, odbor Bratislava vo veci trestného oznámenia oznamovateľa E. F. C., vedeného na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky pod sp. zn. IV/3 Gn 380/1000.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil prvostupňový orgán tým, že na právo poskytovať informácie z dozorových spisov prokuratúry sa vzťahuje zákonné obmedzenie uvedené v § 55 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v relevantnom znení (ďalej len „zákon o prokuratúre“), v zmysle ktorého je do

dozorového spisu prokurátora oprávnený nahliadať len nadriadený prokurátor, prípadne s jeho súhlasom iný prokurátor. Uviedol, že listinné dokumenty nachádzajúce sa v dozorových spisoch prokuratúry v trestnej oblasti slúžia výlučne pre potreby prokurátora a na účely trestného konania, v rámci ktorého vykonáva prokurátor dozor nad prípravným konaním a zastupuje štát v konaní pred súdom, a nie je možné ich sprístupniť tretím osobám skrz zákona o slobode informácií, čím by de facto dochádzalo k obchádzaniu zákonov, ktoré sú v pomere špeciality k zákonu o slobode informácií. Zároveň poukázal na § 11 ods. 1 písm. b) zákona o slobode informácií, v ktorom je priamo v poznámke pod čiarou odkaz na zákon o prokuratúre, ktorý stanovuje taxatívny výpočet informácií, ktoré má povinná osoba poskytnúť. Zmienil aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/101/2008 zo dňa 28.04.2010 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/1/2010 zo dňa 15.03.2011 s tým, že uvedený rozsudok krajského súdu nemožno automaticky vzťahovať na rovnaké, resp. podobné prípady, keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril pochybnosť o správnosti záverov krajského súdu vo vzťahu k právu nahliadania do prokurátorských spisov zo strany tretích osôb.

4. Žalovaný rozhodoval na podklade odvolania žalobcu tak, že rozhodnutím č. Ei 243/22/1000-3 zo dňa 08.08.2022, právoplatným dňa 15.08.2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol, že: 1) prvostupňové rozhodnutie vo výroku zmenil tak, že nevyhovuje žiadosti žalobcu, ktorou požadoval sprístupnenie informácie nahliadnutím do dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava sp. zn. 1 Kn 364/21/1100, alternatívne zaslanie kópie spisového prehľadu dozorového spisu Krajskej prokuratúry Bratislava, a 2) vo zvyšnej časti odvolanie žalobcu podané proti prvostupňovému rozhodnutiu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

5. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že povinná osoba časť žiadosti o sprístupnenie informácie, ktorou žiadateľ požadoval sprístupniť uznesenia vydané príslušným policajným orgánom, postúpila inej povinnej osobe potom, čo zistila, že na takéto postupy sú splnené zákonné podmienky podľa § 15 ods. 1 zákona o slobode informácií, o čom vyrozumela žalobcu. Postúpením časti žiadosti inej povinnej osobe sa konanie v tejto časti o žiadosti skončilo, preto bolo potrebné prvostupňové rozhodnutie zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

6. Žalovanému teda ostala ako predmet prieskumu správnosti a zákonnosti prvostupňového rozhodnutia časť žiadosti o sprístupnenie dozorového spisu, a to buď nahliadnutím do spisu alebo vyhotovením kópie spisového prehľadu a jeho zaslaním žalobcovi. Žalovaný poukázal na informačnú povinnosť prokuratúry na úseku jeho trestnej pôsobnosti vyplývajúcu jednak zo všeobecnej právnej úpravy zákona o slobode informácií ako aj z osobitnej právnej úpravy - zákona o prokuratúre, pričom osobitná právna úprava má vždy prednosť. Stotožnil sa s názorom prvostupňového orgánu, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/101/2008 z 28.04.2010 nemožno automaticky aplikovať, tým skôr že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Sž/1/2010 z 15.03.2011 vyjadril pochybnosti o správnosti záverov Krajského súdu Bratislava, práve vo vzťahu k možnosti nahliadania tretích osôb do spisu vedeného prokurátorom. Uviedol, že pod rozhodovacou činnosťou sa rozumie rozhodovacia činnosť v širšom slova zmysle, čo je kompetencia orgánov prokuratúry konať a rozhodovať v zákonom vymedzenej oblasti a pod rozhodovacou činnosťou v užšom slova zmysle sa rozumie oprávnenie orgánu prokuratúry konať a rozhodovať v konkrétnej právnej veci od začiatku konania cez jednotlivé úkony až po rozhodnutie vo veci samej.

7. Žalovaný uviedol, že žiadanú informáciu - sprístupnenie kópie spisového prehľadu spisu vedeného prokurátorom - nemožno podriaďiť pod § 55 ods. 1, ods. 2 zákona o prokuratúre. Žalobca požaduje sprístupniť registratúrne záznamy tvoriace spis v trestnej veci vedenej prokurátorom, do ktorého však nemá právny nárok nahliadať každý, ale v zmysle § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre iba jeho nadriadený prokurátor alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor. Spis - súbor registratúrnych záznamov, ktoré vznikli v súvislosti s vybavovaním tej istej veci a sú evidované v spisovom prehľade každého spisu, je vnútornou pracovnou pomôckou, ktorý nespĺňa znaky súdneho ani vyšetrovacieho spisu, pričom obmedzujúce ustanovenie nazerania do spisu nemožno prelomiť aplikáciou zákona o slobode informácií. Význam § 55 zákona o prokuratúre spočíva v ochrane všetkých informácií nachádzajúcich sa v spise prokurátora pred zásahmi subjektov, ktoré za činnosť prokuratúry vôbec nezodpovedajú ani reálne nevykonávajú a rozšírenie okruhu subjektov oboznamujúcich sa so spisom prokurátora by mohlo viesť k mareniu výkonu prokurátorského dozoru v trestných veciach aj netrestných veciach. Záverom sa žalovaný plne stotožnil s názorom prvostupňového orgánu, že požadovanú

informáciu nemožno zverejniť/sprístupniť s odkazom na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií v spojení s § 55m ods. 1 a ods. 5 zákona o prokuratúre a § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre.

II. Správna žaloba

8. Žalobca podal dňa 17.10.2022 na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu zo dňa 17.10.2022, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jeho zrušenia z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v relevantnom znení (ďalej len „SSP“), prípadne dal na zváženie postup podľa § 193 SSP a uloženie žalovanému povinnosť sprístupniť žalobcovi dozorový spis vedený Krajskou prokuratúrou Bratislava sp. zn. 1 Kv 75/21/1100.

9. Žalobca považoval nezverejnenie požadovaných informácií s odkazom na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií v spojení s § 55m ods. 1 a ods. 5 zákona o prokuratúre a § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre, ktorým sa výslovne stanovuje okruh osôb oprávnených nahliadať do spisu dozorového prokurátora, za nesprávne právne posúdenie veci. Navyše bol toho názoru, že zo strany povinnej osoby ako aj žalovaného došlo k nesprávnej interpretácii rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽi/1/2010, ktorý je práve v prospech sprístupnenia požadovaných informácií. Uviedol, že sa so správnu argumentáciou Krajského súdu v Bratislave a následne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožňuje a poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave v rozsudku sp. zn. 2S/101/2008, ktorý bol predmetom prieskumu v konaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4SŽi/1/2010, konštatoval nezákonný postup Krajskej prokuratúry Bratislava, ktorá nevyhovela žiadosti žiadateľa o sprístupnenie podnetov s odkazom na ustanovenie § 55 zákona o prokuratúre a vyslovil názor, že ustanovenie § 55 zákona o prokuratúre, ktorý upravuje okruh osôb oprávnených nazeráť do prokurátorského spisu, nezakladá bez ďalšieho legitímny dôvod pre nesprístupnenie informácií (listín) tvoriacich súčasť spisu. Uviedol, že v konkrétnom prípade boli popri sebe aplikovateľné dve úpravy, a to jednak podľa zákona o prokuratúre, ale aj podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám a Krajský súd v Bratislave sa nestotožnil s názorom povinnej osoby, že zákon o prokuratúre je lex specialis, v prípade aplikácie ktorého nie je možné uplatniť ustanovenia zákona o slobodnom prístupe k informáciám a § 55 zákona o prokuratúre neznamena žiadnu reštrikciu pre uplatňovanie prístupu verejnosti k informáciám podľa zákona o slobode informácií.

10. Ďalej uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v rozsudku sp. zn. 4SŽi/1/2010 z 15.03.2011 stotožnil so záverom krajského súdu a doplnil, že § 55 zákona o prokuratúre neznamena, že je automaticky vylúčený iný spôsob sprístupňovania informácií podľa § 16 zákona o slobode informácií, v zmysle ktorého je možné sprístupniť požadovanú informáciu napr. aj vyhotovením kópie požadovanej listiny, ktorou sa upravujú údaje podliehajúce utajeniu, napr. osobné údaje a pod., ale aj iným tam neuvedeným spôsobom, ktorý nevyklučuje povaha zákonnej úpravy. Žalobca uviedol, že názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky reflektuje aj § 11 ods. 1 zákona o slobode informácií, pričom povinná osoba aj v prípade naplnenia jedného z dôvodov podľa § 11 ods. 1 zákona o slobode informácií nemôže automaticky pristúpiť k odmietnutiu sprístupnenia informácie, ale musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nebolo možné informáciu sprístupniť obmedzene, napr. ochranou údajov podliehajúcich utajeniu. Rovnako je povinná osoba vždy povinná zvážiť, či nie je možné požadovanú informáciu sprístupniť iným ako požadovaným spôsobom v súlade s § 16 zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

11. Žalobca tiež namietal vychádzajúc z vyššie uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre upravuje len nahliadanie do spisu dozorového prokurátora, preto ho nemožno automaticky vzťahovať aj na iné formy sprístupnenia informácií – napr. na vyhotovenie kópií listín nachádzajúcich sa v spise prokurátora. Žalobca dodal, že pokiaľ by mu povinné osoby sprístupnili kópiu spisového prehľadu prokurátorského spisu, následne by mohol žiadať vyhotovenie fotokópií konkrétnej listiny, teda nemuselo by byť nutné nahliadať do spisu.

12. Žalobca mal za to, že § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií navyše stanovuje, že nemožno sprístupniť informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní, okrem tam uvedených výnimiek, pričom z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8SŽi/13/2014 zo dňa 31.03.2016, vyplýva, že listiny tvoriace obsah prokurátorského spisu nemožno automaticky subsumovať pod pojem rozhodovacia činnosť, keďže súčasťou spisu sú aj listiny, ktoré nie

sú rozhodnutiami prokurátora, resp. orgánu činného v trestnom konaní (napr. trestné oznámenie, prípis orgánu činného v trestnom konaní).

13. V neposlednom rade poukázal na to, že v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8SŽi/13/2014 sa uvádza, že pokiaľ sa požadované informácie týkajú konkrétnej osoby ako subjektu trestného konania, je povinná osoba povinná požadované informácie sprístupniť. Uviedol, že oznamovateľ E. F. C. označil žalobcu ako osobu, ktorá sa mala dopustiť ním popisovaného konania podradeného pod skutkovú podstatu konkrétneho trestného činu (tak ako v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 8SŽi 13/2014), čo znamená, že žalovaný mal, poznajúc konkrétne okolnosti prípadu, na túto skutočnosť prihliadať a požadované informácie žalobcovi sprístupniť.

III. Vyjadrenie žalovaného a žalobcu, ďalší priebeh súdneho konania

14. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 23.10.2023, v ktorom zotrval na svojich záveroch z napadnutého rozhodnutia, opätovne poukázal na príslušné ustanovenia právnych predpisov. Zdôraznil, že žalobcom požadovanú informáciu spočívajúcu v sprístupnení spisu vedeného prokurátorom formou nahliadnutia do spisu alebo sprístupnením spisového prehľadu nemožno podradiť pod § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií ani § 55m ods. 1 a ods. 5 zákona o prokuratúre. Uviedol, že žalobcom požadované informácie predstavujú v pôsobnosti prokuratúry registratúrne záznamy, ktoré tvoria spis vedený prokurátorom (je tzv. vnútornou pracovnou pomôckou, ktorý nespĺňa znaky súdneho ani vyšetrovacieho spisu), do ktorého má v zmysle § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre právo nahliadať iba jeho nadriadený prokurátor alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor a takéto postavenie žalobca nemal. Význam § 55 zákona o prokuratúre spočíva v ochrane všetkých informácií nachádzajúcich sa v spise prokurátora pred zásahmi subjektov, ktoré za činnosť prokuratúry vôbec nezodpovedajú ani ju reálne nevykonávajú a toto ustanovenie nie je možné prelomiť zákonom o slobode informácií, a je potrebné ho považovať za zákonné obmedzenie práva na informácie. Dodal, že úprava možnosti nazerania a oboznamovania sa so spisom vedeným prokurátorom je striktné a jasne daná a nemôže ju prelomiť ani rozsudok Krajského súdu Bratislave sp. zn. 2S/101/2008 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽi/1/2010. Neakceptoval ani tvrdenie žalobcu, že ako subjekt trestného konania má právny nárok na sprístupnenie všetkých informácií poukazujúc na trestné oznámenie E. F. C., pretože pokiaľ požadoval sprístupniť predmetné trestné oznámenie, toto je súčasťou vyšetrovacieho spisu, s obsahom ktorého bol žalobca oboznámený v priebehu úkonov policajného orgánu. Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

15. K vyjadreniu žalovaného sa replikou vyjadril žalobca zo dňa 09.05.2024, v ktorej uviedol, že argumentácia žalovaného nepopiera právne posúdenie uvedené žalobcom v správnej žalobe. Opäť poukázal na judikát č. R 26/2017, v ktorom je zahrnutý názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z rozsudku sp. zn. 4SŽi/1/2010, a preto má za to, že je správny a v rámci správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ustálený a zjednotený. Uviedol, že z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že samotná skutočnosť, že v osobitnom právnom predpise je taxatívne stanovený okruh osôb, ktoré môžu nahliadať do spisu, neznamená, že žiadateľ, ktorý nie je uvedený v zozname takto oprávnených osôb, nemá právo na sprístupnenie požadovanej informácie nachádzajúcej sa v spise podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Pokiaľ bol žalovaný toho názoru, že nahliadnutie do prokurátorského spisu nie je z dôvodu § 55 zákona o prokurátora možné, mal žiadosti vyhovieť v časti, teda sprístupnením kópie spisového prehľadu prokurátorského spisu, čo samo osebe nie je citovaným ustanovením zákona zakázané. Ďalej sa pridržiaval svojej argumentácie v žalobe.

16. K replike žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný vo vyjadrení z 19.08.2024, v ktorom uviedol, že sa pridržiava svojho predchádzajúceho vyjadrenia k správnej žalobe, ktoré obsahuje všetky skutkové a právne skutočnosti podstatné pre posúdenie veci. Dodal, že výsledok jedného aj druhého spôsobu sprístupnenia informácie - buď nahliadnutím alebo sprístupnením spisového obsahu - je rovnaký a o spise a jeho obsahu by získal vedomosť subjekt, ktorému takéto právo nepatrí.

IV. Relevantná právna úprava

17. Podľa prechodného ustanovenia § 493e SSP v platnom znení, „Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.“.

18. Podľa § 134 ods. 1 SSP, „Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.“.

19. Podľa § 190 SSP, „Ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.“.

20. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákon o slobode informácií (v znení účinnom do 30.07.2022, aj do 31.12.2022), „Povinná osoba obmedzí prístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak d) sa týka rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu,24) rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich prístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich prístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.“.

21. Podľa § 16 ods. 1 zákona o slobode informácií, spôsob prístupnenia informácií na žiadosť, „Informácie sa sprístupňujú najmä ústne, nahliadnutím do spisu vrátane možnosti vyhotoviť si odpis alebo výpis, odkopírovaním informácií na technický nosič dát, sprístupnením kópií predloh s požadovanými informáciami, telefonicky, faxom, poštou, elektronickou poštou. Ak informáciu nemožno sprístupniť spôsobom určeným žiadateľom, dohodne povinná osoba so žiadateľom iný spôsob prístupnenia informácie.“.

22. Podľa § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre (v znení účinnom do 30.11.2022), „Nazeráť do spisu, ktorý vedie prokurátor, môže iba jeho nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 1) alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor.“.

23. Podľa § 55m zákona o prokuratúre (v znení účinnom do 30.11.2022), „Zverejňovanie a sprístupňovanie rozhodnutí

(1) Prokuratúry sú povinné zverejňovať právoplatné uznesenia prokurátora, ktorými sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe, a to do 15 pracovných dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia.

(2) Generálna prokuratúra zverejňuje aj právoplatné rozhodnutia disciplinárnych komisií, a to do 15 pracovných dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

(3) Pred zverejnením rozhodnutí podľa odsekov 1 a 2 sa v nich anonymizujú údaje, ktorých anonymizovaním bude pri zverejňovaní zabezpečená ochrana práv a právom chránených záujmov.

(4) Zverejňovanie rozhodnutí prokurátora podľa odseku 1 a 2 technicky zabezpečuje generálna prokuratúra na svojom webovom sídle.

(5) Prokuratúry sprístupňujú verejnosti na základe žiadosti podľa osobitného zákona⁴⁷⁾ všetky právoplatné uznesenia prokurátora vrátane uznesení, ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej a obžalobný návrh.“.

24. Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, „Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“

V. Právne posúdenie vecí správnym súdom

25. Na základe § 3 ods. 1, ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov začal od 1. júna 2023 činnosť Správny súd v Bratislave (ďalej len „súd“, príp. „správny súd“) a súčasne výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov. Predmetná vec bola následne v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2025 v znení Dodatku č. 3 účinného od 01.07.2025 náhodným výberom pridelená na prejednanie a rozhodnutie do senátu 10S správneho súdu.

26. Správny súd ako súd príslušný na konanie, po vyhodnotení, že správna žaloba je prípustná, bola podaná včas (§ 181 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 178 ods. 1 SSP, § 49 ods. 2 písm. c/ SSP), po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a administratívneho spisu, preskúmal v medziach žalobného návrhu a podstatných žalobných bodov (§ 134 ods. 1 SSP v spojení s § 183 SSP) napadnuté rozhodnutia, ako aj postup predchádzajúci ich vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP) a zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (§ 119 SSP), za splnenia procesných podmienok vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP), a po preskúmaní veci dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná.

27. Spornou otázkou bolo v tomto prípade právne posúdenie nesprístupnenia požadovaných informácií žalovaným.

28. Správny súd sa nestotožnil so žalobnou námietkou o nesprávnom právnom posúdení nezverejnenia požadovaných informácií - t. j. umožnenia nahliadnutia do dozorového spisu prokurátora alternatívne zaslanie kópie spisového prehľadu (obsahu) dozorového spisu prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava - s odkazom na § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií v spojení s § 55m ods. 1 a ods. 5 zákona o prokuratúre a § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre.

29. Súd má za to, že z § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií vyplýva obmedzenie pre sprístupnenie požadovaných informácií, v ktorom je uvedené, že povinná osoba obmedzí sprístupnenie informácie alebo informáciu nesprístupní, ak sa týka rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní. Takisto aj v osobitnom predpise je v § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre stanovené obmedzenie na nazeranie do spisu, ktorý vedie prokurátor, a teda že to môže iba jeho nadriadený prokurátor alebo so súhlasom nadriadeného prokurátora iný prokurátor. Uvedené ustanovenia predstavujú zákonnú výnimku zo všeobecnej povinnosti sprístupňovania informácií, čo je v súlade aj s čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

30. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že pri nesprístupnení musí ísť o informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní – dá sa súhlasiť s výkladom žalovaného uvedeným v bode 6. tohto rozsudku, pričom pojmom rozhodovacia činnosť sa zaoberal aj Najvyšší súd SR a dospel k záveru, že pod rozhodovacou činnosťou sa v širšom slova zmysle rozumie kompetencia orgánov prokuratúry, orgánov činných v trestnom konaní konať a rozhodovať v zákonom vymedzenej oblasti/ v trestnoprávných veciach, t. j. postup smerujúci k objasneniu trestnej veci, ktorá patrí do ich pôsobnosti. Pod rozhodovacou činnosťou v užšom slova zmysle sa rozumie oprávnenie orgánu prokuratúry konať a rozhodovať v konkrétnej právnej veci, t. j. od začatia konania cez jednotlivé procesné úkony až po rozhodnutie vo veci samej. Pôjde najmä o procesné pravidlá vedenia konania (procesné úkony alebo procesné rozhodnutia vydané v priebehu konania, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej) a rozhodnutia vo veci samej v konkrétnej právnej veci (pozri Zákon o slobodnom prístupe k informáciám – komentár, P. Ikrényi a spol., Wolters Kluwer s. r. o., 2015). V zmysle uvedeného chápania rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní možno uzavrieť, že tam spadajú aj všetky úkony dozorového prokurátora – t. j. predstavujúce postup k objasneniu trestnej veci, oprávnenie prokuratúry konať a rozhodovať v konkrétnej právnej veci, jednotlivé procesné úkony alebo procesné rozhodnutia prokuratúry urobené alebo nevyhnutné na postup v danej veci.

31. Zároveň sa súd nestotožnil s účelovým výkladom žalobcu, že v § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre uvedené nazeranie do spisu má spadať len na samotné nahliadanie do spisu, nie na iný spôsob sprístupnenia informácií. Súd má za to, že slovo nazerat' tu treba vykladať v súlade so zmyslom a účelom tohto ustanovenia, z ktorého vyplýva, že zahŕňa/pokrýva všetky spôsoby sprístupnenia informácií. Iný výklad by nedával zmysel, t. j. keby ostatnými spôsobmi sprístupnenia informácií (napr. zaslaním listín) by mohli mať všetky informácie z dozorových spisov prokurátorov všetky osoby, ale nahliadaním do spisu by mohol mať dané informácie iba nadriadený prokurátor alebo prokurátor s jeho súhlasom.

32. Ohľadom žalobcom uvádzaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž/1/2010 z 15.03.2011, publikovaného pod R 26/2017, má súd za to, že jeho závery sa netýkajú priamo otázky, ktorá je predmetom tohto súdneho konania, a to či možno sprístupniť žiadateľovi nahliadnutie alebo spisový prehľad dozorového spisu. Závery uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli postavené opačne, a to že § 55 zákona o prokuratúre nezakladá bez ďalšieho

legitímny dôvod pre nesprístupnenie informácií (listín) tvoriacich súčasť spisu, teda nehovorí o tom, že by bolo potrebné sprístupniť spisový prehľad dozorového spisu, ale hovorí o tom, že ak sú v ňom listiny, ktoré podliehajú zverejneniu a žalobca ich žiada, tieto nemožno nesprístupniť len z dôvodu, že sú súčasťou dozorového spisu, do ktorého má právo nahliadať iba nadriadený prokurátor. Uvedené sedí, napr. ak sa jedná o listiny podľa § 55m ods. 1 a ods. 2 zákona o prokuratúre. Tu je ale predmetom konania zaslanie spisového prehľadu dozorového spisu, nie povinne zverejňovaného uznesenia prokurátora. Okrem toho časť žiadosti týkajúca sa poskytnutia konkrétnych uznesení vydaných policajným orgánom bola postúpená príslušnej povinnej osobe na vybavenie, preto sprístupnenie takýchto rozhodnutí už neostalo predmetom žiadosti žalobcu posudzovanej v tomto konaní.

33. Nakoľko predmetom posúdenia infožiadosti žalobcu žalovaným ostalo len sprístupnenie prehľadu (obsahu) dozorového spisu prokurátora alebo nahliadnutie do neho, nie sprístupnenie akýkoľvek povinne zverejňovaných uznesení, žalovaný nemal priestor pristúpiť ani k čiastočnému sprístupneniu (§ 12 zákona o slobode informácií), keďže žalobcovi išlo práve o obsah, respektíve zoznam úkonov prokurátora z dozorového spisu, čo nepatrí podľa § 55m zákona o prokuratúre medzi povinne zverejňované rozhodnutia či dokumenty a zároveň v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií sa požadované informácie rozhodne týkajú rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní (ako je uvedené v ods. 30 tohto rozsudku), ktoré sa nesprístupňujú. Vyplýva to aj z toho, že právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní v priebehu konania (do procesu v jeho priebehu, ako aj vstup do vlastného rozhodovania), a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci. Tiež je limitované nevyhnutnými opatreniami na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejnej bezpečnosti a pod.

34. Správny súd poukazuje na to, že cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní v § 11 ods. 1 písm. d) zákona o slobode informácií je práve ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu a orgánov činných v trestnom konaní a tým aj verejný záujem na nestrannom a nezávislom súdnictve resp. výkone činnosti orgánov činných v trestnom konaní. Tým, že povinné osoby nesprístupňujú informácie o prebiehajúcich konaniach pred konečným rozhodnutím vo veci, je vylúčená verejná diskusia, ktorá by mohla ovplyvniť sudcov alebo orgány činné v trestnom konaní pri ich rozhodovaní (ide napr. o informácie o postupe vyšetrovania, o úkonoch a rozhodnutiach v trestnom konaní). Táto výnimka zo sprístupňovania informácií má teda chrániť nezávislosť a nestrannosť dotknutých osôb. Naopak povinné osoby sprístupňujú informáciu o výsledku ich rozhodovacej činnosti, teda procesné alebo meritórne rozhodnutie, ktoré má za následok koniec konania, čím je zachovaná verejná kontrola (rozsudok NSS SR sp. zn. 4Sžik/3/2020, zo dňa 14. decembra 2021).

35. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí ozrejmil, že význam ustanovenia § 55 zákona o prokuratúre spočíva v ochrane všetkých informácií nachádzajúcich sa v spise prokurátora pred zásahmi subjektov, ktoré za činnosť prokuratúry vôbec nezodpovedajú a ani ju reálne nevykonávajú a rozšírenie okruhu subjektov oboznamujúcich sa so spisom prokurátora by mohlo viesť k mareniu výkonu prokurátorského dozoru v trestných ale aj netrestných veciach. Taktiež žalovaný ozrejmil, že prokuratúra je dokonca oprávnená nesprístupniť aj právoplatné uznesenia, ktoré sa zverejňujú, ak by ich zverejnenie a sprístupnenie mohlo zmať alebo podstatne sťažiť dosiahnutie účelu trestného konania alebo porušiť právo, právom chránený záujem.

36. Súd sa nestotožnil ani so žalobnou námietkou, že žalobcovi mali byť požadované informácie sprístupnené, keďže sa týkajú jeho ako subjektu trestného konania, pretože to nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia a žalobca takéto ani neuviedol. Režim zákona o slobode informácií je postavený na tom, že právo na informácie má každý, teda pri vybavovaní žiadostí na základe tohto zákona nie je rozhodujúce, či a ako sa ho daná informácia týka, práve naopak, je to pre posúdenie žiadosti irelevantné.

37. Pre úplnosť súd uvádza, že v danej veci nejde o problém, či mal správny orgán pripustiť nahliadanie do spisu alebo zaslanie listín na základe žiadosti, ako sa to snaží prezentovať žalobca, pretože v danom prípade obe možnosti predstavujú spôsoby sprístupnenia informácií na základe žiadosti podľa § 16 ods. 1 zákona o slobode informácií, a pre obe možnosti platia tie isté dôvody nesprístupnenia informácií vychádzajúce z § 11 ods. 1 písm. d) zákon o slobode informácií v spojení s § 55 ods. 1 zákona o prokuratúre. Správny súd nezistil nezákonnosť v postupe žalovaného ani v napadnutých rozhodnutiach

a má za to, že nesprístupnenie žalobcom požadovaných informácií v zmysle citovaných ustanovení zákonov je legitímne, majúce podklad v platnej právnej úprave.

38. Na základe vyššie uvedeného správny súd, po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu predchádzajúceho jeho vydaniu v medziach žalobných bodov, neprisvedčil námietkam žalobcu, a vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení zákonov žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

39. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a v konaní úspešnému žalovanému trovy konania nepriznal, pretože žalovanému ako orgánu štátnej správy možno priznať voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať, pričom takéto dôvody súd nevhliadol.

40. Tento rozsudok prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia na Správny súd v Bratislave (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaje, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania a osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2 SSP, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech (§ 442 ods. 1 SSP). Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom v zmysle § 449 ods. 1 SSP. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP, alebo je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 2 SSP).